

HITELES BESZÉD ÉS A BIZALOM RITUÁLÉI WORKSHOP

Időpont: 2025. június 5. 10 óra
Helyszín: ELTE BTK Dékáni kis tanácsterem
(A ép. 1. em. 144)

PROGRAM ÉS ABSZTRAKTOK:
<https://mrmr.elte.hu/hitelesbeszed/>

Az emberek közötti együttműködés egyik alapfeltétele, hogy a társadalom tagjai valamiféle bizalommal legyenek egymás iránt, és az emberek jövőbeli viselkedésükről tett ígéreteiknek a többiek hitelt adjanak. Bármiféle közösen végrehajtott cselekedet csak akkor lehet gyümölcsöző, ha a közös vállalkozásban részt vevők biztosak lehetnek abban, hogy a többi tag is aszerint fog cselekedni, amint azt a vállalkozás elején megígérte. Az ókori Keleten változatos formát öltöttek azok a szertartásos ígérek, eskük, próféciaik vagy más formulák, amelyek éppen ezt a biztosítékot voltak hivatva megadni. Workshopunkban megpróbáljuk körüljárni a hiteles beszéd témáját: Hogyan járulnak hozzá a rítusok a (szerződő) felek közötti bizalom kialakulásához? Mitől válik egy beszédaktus hitelessé? Milyen rituális feltételek jelennek meg a hiteles beszéddel kapcsolatban? Milyen kritériumai vannak a hiteles beszédnek?

A hiteles beszéd alapvetően szóbeli jelenség, amelyet szimbolikus cselekvések és gesztusok sora jellemez, fontos eleme a szertartásos keretek között fennhangon kimondott szó ereje, illetve esetenként szükséges tanúk jelenléte, akik emlékeznek az ígéretre, s annak megszegését készek szankcionálni. Az ókori Kelet kontextusában azonban csupán írott forrásokat és tárgyi emlékeket vizsgálhatunk. Kérdés, hogy milyen kapcsolat áll fenn a kimondott és a leírt szavak között? Maguk az ígéreteket tartalmazó szövegek mennyire válhatnak a tisztelet tárgyává?

Előadások

Biró Tamás (ELTE, OR-ZSE)
*Gen 17 és Ábrahám körülmétése
mint egy ókori keleti bizalomrituálé*

Csabai Zoltán (PTE)
*Eskük és biztosítékok az újbabilóni
jogi forrásokban*

Karasszon István (KRE)
*Hiteles beszéd - politikai beszéd.
Rabság Jeruzsálem alatt*

Kuroli Veronika (OR-ZSE)
*Hósea 2.21-22 a zsidó liturgiában:
érvényesek-e a zsidó beszédaktus szabályai
rituális kontextusban?*

Orosz Adrienn (Szépművészeti
Múzeum, ELTE)
*Beszéd és rituálé az újasszír ezib-
formulákban*

Soós Benjámin (ELTE)
*Hogyan foglalkozunk el Izrael
királyságának trónját törvényesen?*

Vér Ádám (ELTE)
*Bēl adē ša šarri anāku – Az esküt tett
ember az asszír adminisztrációban*